

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

Datum	:	16 augustus 2022
Voorstel van	:	college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Beleidsnotitie begraafplaatsen 2022 - 2031
Portefeuillehouder	:	Ben Brands

Samenvatting:

Hierbij bieden wij u de beleidsnotitie begraafplaatsen 2022 – 2031 aan. In de beleidsnotitie begraafplaatsen 2022 – 2031 legt de gemeente de ambities en activiteiten voor de komende 10 jaar vast. We hebben de capaciteit en exploitatie van de begraafplaatsen berekend en onderzoek gedaan naar ontwikkelingen op het gebied van begraven. Op basis hiervan doet de gemeente aanbevelingen voor de komende tien jaar.

Enkele van deze aanbevelingen hebben financiële consequenties. Wij vragen u daarom eenmalig een bedrag van € 47.500 ter beschikking te stellen. In dit voorstel wordt verduidelijkt waarom we dit bedrag vragen.

Voorgesteld besluit:

1. Instemmen met de beleidsnotitie begraafplaatsen 2022 - 2031.
 2. Een bedrag van € 47.500 voor 2023 ter beschikking te stellen om te investeren in de begraafplaatsen.
-

Inleiding/probleemstelling:

De gemeente Boekel heeft 2 begraafplaatsen in beheer, in Boekel en Venhorst. We zien de laatste jaren in snel tempo veranderingen in de capaciteit en ontwikkelingen omtrent begraven. Daarnaast hebben we de afgelopen jaren de tarieven voor grafrechten moeten verhogen omdat de uitgaven in verhouding veel hoger lagen. Nog steeds liggen de uitgaven aanzienlijk hoger dan wat er jaarlijks binnenkomt en we hebben onderzocht of het mogelijk is om te komen tot een kostendekkende exploitatiebegroting.

Dit is vormgegeven in bijgevoegde beleidsnotitie begraafplaatsen voor de periode 2022 – 2031.

Het voorstel is om de aanbevelingen die in de beleidsnotitie beschreven staan uit te gaan voeren waarbij we verwachten dat we op deze manier op termijn meer kostendekkend zullen zijn.

Relatie met eerdere besluitvorming:

Er is niet eerder een beleidsnotitie vastgesteld.

- Op 22 december 2021 is de verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten gemeente Boekel 2022 vastgesteld;

- Op 28 juni 2012 is de 1^e wijziging van de beheersverordening gemeentelijke begraafplaatsen gemeente Boekel vastgesteld;

Beoogd resultaat:

We willen begraafplaatsenbeleid opstellen die past bij de gemeente Boekel en toekomstgericht is. Hierbij is er rekening gehouden met de benodigde capaciteit, financiële consequenties en lokale en landelijke ontwikkelingen.

Dit alles uit zich in de volgende doelen:

- De begraafplaatsen in de gemeente zijn een prettige en groene plaats om afscheid te nemen en dierbaren te herdenken;
- Een beleid waarbij rekening gehouden wordt met de benodigde capaciteit voor nu en in de toekomst;
- Op termijn een meer kostendekkende exploitatiebegroting te hebben;
- Verhogen van het serviceniveau en behouden van een hoogwaardig onderhoudsniveau;
- Meer mogelijkheden aanbieden voor de urnenplaatsen.

Keuzemogelijkheden:

Er zijn tal van andere keuzemogelijkheden. Er kan voor gekozen worden om de tarieven niet te verhogen, juist nog verder te verhogen, niets te veranderen aan de urnenplaatsen, etc. Wij denken dat, door deze keuzes te maken, we een goed onderbouwd plan hebben met een toekomstvisie die ervoor gaat zorgen dat we voldoende capaciteit blijven behouden en inspelen op de ontwikkelingen omtrent lijkbezorging. Grote plus is dat we op deze manier naar een scenario gaan dat meer kostendekkend is.

Argumenten:

Er zijn diverse financiële scenario's uitgezocht waarbij we berekend hebben wat de verhouding inkomsten-uitgaven is op de begraafplaatsadministratie. Daarnaast hebben we ook gekeken wat het gemiddelde in de regio is. We willen de in de regio gangbare tarieven hanteren. Nu zitten we voor het begraven van personen boven de 12 jaar ver onder het gemiddelde van de regio (15%). Ook het verlengen met 10 jaar ligt ver onder het regiogemiddelde (28%). Kindergraven zijn relatief duur in onze gemeente en voor het plaatsen van een urn zitten we op het regiogemiddelde. Wel zie je dat andere gemeentes meerdere mogelijkheden bieden om een urn te plaatsen.

Als we zouden verhogen naar het regiogemiddelde zijn we nog steeds niet kostendekkend. We zijn pas kostendekkend als we de gemiddelde tarieven met 8% zouden verhogen. Voorstel is om dit niet te doen.

We hebben ook onderzocht of we andere keuzes kunnen maken om uiteindelijk toch naar een meer kostendekkend scenario te komen. We denken dat dit mogelijk is door de volgende keuzes te maken.

Aanbevelingen

Wijzigen tarieven

Het voorstel is om de tarieven wel te verhogen maar dit in stappen te doen en naar een scenario waarbij we meer aansluiten op het regiogemiddelde. Alleen de tarieven voor het begraven en verlengen wordt verhoogd. Kindergraven wordt per direct verlaagd en voor het plaatsen van de urnen gaan we niets wijzigen. Het ziet er voor de komende 5 jaar als volgt uit:

	2022	2023	2024	2025	2026	2027 - 2031
Begraven	€ 698	€ 732	€ 754	€ 776	€ 798	€ 821
Verlenen van rechten 20 jaar	€ 1.292	€ 1.360	€ 1.401	€ 1.442	€ 1.483	€ 1.524
Kindergraf	€ 482	€ 383	€ 383	€ 383	€ 383	€ 383
Verlenen van rechten 20 jaar kindergraf	€ 1.292	€ 1.035	€ 1.035	€ 1.035	€ 1.035	€ 1.035
10 jaar verlengen	€ 649	€ 699	€ 737	€ 775	€ 812	€ 850
Plaatsen asbus	€ 411	€ 419	€ 419	€ 419	€ 419	€ 419
Verlenen van rechten 20 jaar asbus	€ 1.292	€ 1.317	€ 1.317	€ 1.317	€ 1.317	€ 1.317

Door andere keuzes te maken in het beheer denken we uiteindelijk naar een (meer) kostendekkende situatie te komen.

Wijzigen beleid urnenplaatsen

Uit de urnenplaatsen halen we bijna geen inkomsten. De enige mogelijkheid die we bieden is een plekje in de urnenmuren. Deze zijn gedateerd en hebben een mindere onderhoudsstaat. We zien daarentegen wel een enorme groei in het aantal crematies. Door anders om te gaan met de urnenplaatsen kunnen we nabestaanden meer keuze en een mooier plekje bieden, we willen hiervoor de volgende wijzigingen aanbrengen:

1. Wijzigingen termijnen urnenplaatsen: het plaatsen van een asbus kan in de gemeente alleen voor een periode van 20 jaar met de mogelijkheid om 10 jaar te verlengen. Er wordt door nabestaanden aangegeven dat 20 jaar net te lang is. Daarom willen we ook de mogelijkheid bieden om de asbus voor een periode van 10 jaar te plaatsen met de mogelijkheid om 5 jaar te verlengen.
2. Opknappen urnenmuren: de urnenmuren zijn gedateerd en verkeren in een mindere onderhoudsstaat. Een kleine opknapbeurt van deze muren zal het aanzicht ook aantrekkelijker maken.

Voor het opknappen van de urnenmuur vragen wij een eenmalige bijdrage van € 2.500

3. Aanleggen van urnentuinen in de begraafplaatsen: er is een verschuiving van urnenmuren naar urnentuinen. Dit zijn kleine stukjes tuin van 1m bij 1m waar de urn begraven wordt. Urnentuinen hebben het voordeel dat nabestaanden er iets persoonlijks bij kunnen zetten.

Voor het aanplanten van de urnentuinen vragen wij een eenmalige bijdrage van € 30.000

Aanpassen uitgiftebeleid

We hebben berekend wat de huidige capaciteit is van de begraafplaats en wat de verwachte benodigde capaciteit is in 2050. Momenteel is de bezettingsgraad in Boekel 72,5% en in Venhorst 61%. Er zijn nu al veel lege plekken. In korte tijd is het bezettingspercentage flink achteruit gegaan. Zo was de bezettingsgraad in Boekel in 2014 nog 86,7%. In 2050 is de verwachting dat de bezettingsgraad op beide begraafplaatsen onder de 40% zal zijn. We zijn dus genooddaakt om hier keuzes in te maken om niet met lege begraafplaatsen te zitten in de toekomst. Dat maakt het ook weer minder aantrekkelijk om te kiezen voor begraven.

We hebben daarom een voorstel gemaakt om vanaf 2023 bepaalde delen van de begraafplaatsen niet meer uit te geven. Dit voorstel is te vinden in bijlage 5 van de beleidsnotitie.

Deze aanbeveling heeft pas op het lange termijn effect. Het is wel belangrijk om hier nu al actie op te ondernemen om grote versnippering tegen te gaan.

Investeren in nieuw groen en bomen vervangen

We vinden het belangrijk dat de begraafplaats een welkome, groene plaats is waar de beleving goed is. Er staan bijvoorbeeld al veel monumentale bomen en we zorgen dat we het hoogste onderhoudsniveau nastreven voor het groen. Hier zijn nog wel stappen in te maken. In de gemeente zijn we druk bezig om de biodiversiteit te verhogen door bijvoorbeeld vaste planten. Deze kleurrijke planten zijn niet alleen goed voor de natuur, ze staan daarnaast ook prachtig en bloeien een lange periode in het jaar. We willen deze ook gaan aanbrengen op de begraafplaatsen om de belevingswaarde te verhogen.

Sommige bomen zijn daarnaast aan vervanging toe, zij drukken de grafstenen op en er vallen dode takken op de monumenten. We gaan onderzoeken of er maatregelen genomen kunnen worden en anders worden de bomen vervangen.

Voor het investeren in groen vragen wij een eenmalige bijdrage van € 15.000

Wijzigen invulling onderhoud begraafplaats Boekel

In de begraafplaats in Venhorst is Stichting Leefbaar Venhorst verantwoordelijk voor het onderhoud. Hier zijn we enorm tevreden over. In Boekel wordt dit door IBN Facilitair uitgevoerd. We willen uitzoeken of we ook in Boekel vrijwilligers kunnen vinden die dit voor een vergoeding zouden willen uitvoeren. Hierdoor kunnen we de kosten laag houden en de kwaliteit hoog.

Foetusbegraven mogelijk maken

Indien een kindje doodgeboren is voor de zwangerschapsduur van 180 dagen kan het kindje wettelijk niet worden aangegeven en krijgt het officieel geen naam, hierdoor is begraven lastig. Wij willen foetusbegraven mogelijk maken op onze begraafplaatsen daar waar nu ook de kindergraven liggen. Hier zijn voldoende plekken vrij. We gaan hierbij de inrichting ook verbeteren, dit doen we met het gevraagde groenbudget.

Onderhandelingen externe partner

Kybys is verantwoordelijk voor de operationele zaken rondom de begraafplaatsen. Zij hebben een 4-jarig contract dat loopt tot en met 2023. Een nieuwe aanbesteding zou kunnen zorgen voor scherpere prijzen.

Financiële gevolgen en dekking:

De extra benodigde kosten zijn:

Activiteit	Benodigde kosten
Opknappen urnenmuren	€ 2.500
Urntuin Boekel en Venhorst	€ 30.000
Investeren in nieuw groen	€ 15.000
Totaal	€ 47.500

Wij vragen u het bedrag van €47.500 beschikbaar te stellen vanuit de algemene middelen en dit mee te nemen in de voorjaarsnota 2023.

Risico's:

We verwachten door de aanbevelingen op te volgen aantrekkelijkere begraafplaatsen te krijgen. Echter is het moeilijk in te schatten of er daadwerkelijk meer gebruik gemaakt wordt van de begraafplaatsen. De praktijk zal het moeten uitwijzen, maar niets doen is geen optie.

Communicatie:

Het wijzigen van het beleid begraafplaatsen heeft voor de inwoners van de gemeente Boekel gevolgen. We dienen hier in de communicatie zorgvuldig mee om te gaan vanwege het gevoelige onderwerp. We gaan via het weekblad en online naar buiten treden.

Uitvoering en evaluatie:

De planning voor de uitvoering is als volgt:

Activiteit	Uitvoering	Prio
Wijzigen tarieven voorstel regio gemiddelde	Eind 2022	
Wijzigen termijnen urnenplaatsen	Eind 2022	
Aanpassen uitgiftebeleid	Vanaf begin 2023	
Aanleggen van een urnentuin	2023 – 2024	
Investeren in nieuw groen	2023 – 2024	
Bomen met slechte conditie vervangen	2023	

Opknappen urnenmuur	2023	
Verkenning onderhoud Boekel onderbrengen bij stichting of vereniging	2023	
Onderhandelingen externe partner	2023	
Foetusbegraven mogelijk maken	Eind 2022	

Het beleid wordt aan het einde van de periode geëvalueerd middels het opstellen van een nieuwe beleidsnotitie (2031).

Voorstel:

1. Instemmen met de beleidsnotitie begraafplaatsen 2022 - 2031.
2. Een bedrag van €47.500 voor 2023 ter beschikking te stellen om te investeren in de begraafplaatsen.

Burgemeester en wethouders van Boekel,

de secretaris,

de burgemeester,

Mr. J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlagen die zijn toegevoegd:

Bijlage 1 Beleidsnotitie begraafplaatsen 2022 – 2031

Bijlage 2 Bijlagen beleidsnotitie begraafplaatsen 2022 – 2031